
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא לאסתטיקה של הקולנוע - 50320

תאריך עדכון אחרון 26-10-2014

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תקשורת ועיתונאות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 1

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' רעיה מורג

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: raya.morag@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ימי שני, 12:15-13:15

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יציג מבוא לאסתטיקה של הקולנוע באמצעות דיון בקולנוע הקלאסי, המודרני והפוסטמודרני. התשובה לשאלה איך עלינו לנתח סרט תתברר על ידי העמדת העקרונות הבסיסיים של הצורה בקולנוע, בחירת צורות נרטיביות ולא נרטיביות, הבהרת המרכיבים המאפיינים את הקולנוע כמדיום ותפקודם בסרט כשלם, וניתוח האפשרויות האמנותיות הגלומות בארבעה המרכיבים המרכזיים: מיזנסצנה, צילום, עריכה וקול. הקורס מתבסס על לימוד השפה הקולנועית באמצעות ניתוח של חלק מהסרטים בכיתה, סצנה אחר סצנה.

מטרות הקורס:

לימוד השפה הקולנועית. היכרות עם מאפייני הקולנוע הקלאסי, המודרני והפוסטמודרני. היכרות ראשונית עם עולמם של טריפו, היצ'קוק, ברטולוצ'י ואלמודובר.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיום הקורס, התלמידים יכירו את השפה הקולנועית, יתוודעו לגישות שונות לניתוח קולנוע (פסיכואנאליטית מול קוגניטיבית, קוויירית) ולאופי חוויית צפייה במודוסים השונים (קלאסי, מודרני, פוסטמודרני). כן יכירו היכרות ראשונית מחקרית את עולמם של טריפו, היצ'קוק, ברטולוצ'י ואלמודובר.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הקורס מתבסס על לימוד השפה הקולנועית באמצעות ניתוח של חלק מהסרטים בכיתה, סצנה אחר סצנה.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

שעור מס' תאריך נושא

1. 27.10.14 מבוא : "הלילה האמריקני" - פרנסואה טריפו
2. 3.11.14 המשך
3. 10.11.14
4. 17.11.14 הקולנוע הקלאסי:
"חלון אחורי" - אלפרד היצ'קוק
5. 24.11.14
6. 1.12.14
7. 8.12.14 הקולנוע המודרני:
"האסטרטגיה של העכביש" - ברנרדו ברטולוצ'י
8. 15.12.14
9. 22.12.14 הקולנוע הפוסטמודרני:

10. 29.12.14 "נשים על סף התמוטטות עצבים" - פדרו אלמודובר
 11. 5.1.15 המשך
 "הכול אודות אמא" - פדרו אלמודובר
 12. 12.1.15
 13. 19.1.15 המשך
 14. 26.1.15 סיכום

חומר חובה לקריאה:

1. Bordwell, David & Thompson, Kristine (2001) *Film Art - An Introduction 6th ed.* New York McGraw Hill: 419-422 (The French New Wave), 406-408 (German Expressionism 1919-1926).
 2. 1.
 Crittenden, Roger (1998) *La Nuit Americaine (Day for Night)* BFI Classics.
 2.
- מאורהופר, הוגו (1975) "פסיכולוגיה של החוויה הקולנועית" עולם בדים בעריכת הלגה קלר עם עובד:
 292-301 .
 3.
3. Bordwell, David (1985) "The Viewer`s Activity" *Narration in the Fiction Film* The University of Wisconsin Press: 29-42.
 4.
4. Modleski, Tania (1988) "The Master`s Dollhouse - Rear Window" *The Women Who Knew Too Much Hitchcock and Feminist Theory* New York London Methuen: 73-85.
 5.
- טריפו, פרנסואה (1987) "חלון אחורי" הסרטים בח"י מסדה: 82-84 .
 6.
5. טריפו, פרנסואה ([1966] 2004) "מבוא", "חלון אחורי" היצ'קוק בבל, האוזן השלישית: 10-24
 7. 192-200.
6. בורחס, חורחה לואיס (1976) "נושא הבוגד והגיבור" גן השבילים המתפצלים הקיבוץ המאוחד תל אביב: 80-77 .
 8.
- Kline, Thomas Jefferson (1987) "The Villa Borges: Labyrinths in "The Spider Stratagem"" *Bertolucci's Dream Loom: A Psychoanalytic Study of Cinema* The University of Massachusetts Press: 64-81.
 9.
- Kolker, Robert Phillip (1985) *Bernardo Bertolucci* London BFI Pub: 105-125.
 10. http://www.artst.org/surrealism/rene_magritte/
- גרוס, אייל זיו, עמליה (2003) "בין תיאוריה לפוליטיקה: לימודים הומו-לסביים ותיאוריה קווירית" מעבר למיניות מבחר מאמרים בלימודים הומו-לסביים ותיאוריה קווירית זיו עמליה, קדר יאיר וקנר אורן (עורכים) הקיבוץ המאוחד תל אביב: 9-44 (דגש: 22-25).
 11.
- Collins, Jim (1992) "Postmodernism and Television" *Channels of Discourse, Reassembled* Robert C. Allen (ed.) London Routledge: 327-341.

12.
Kinder, Marsha (2004-5) "Reinventing the Motherland: Almodovar's Brain-Dead Trilogy" *Film Quarterly* 58. 2, Winter: 9-25.
13.
Bersani, Leo & Ulysse, Dutoit (2004) "All about My Mother" *Forms of Being: Cinema, Aesthetics, Subjectivity* BFI London: 74-123.
14.
Maddison, Stephen (2000) "All about Women: Pedro Almodovar and the Heterosocial Dynamic" *Textual Practice* 14.2: 265-284.
15.
Garlinger, Patrick Paul (2004) "All about Agrado, or the Sincerity of Camp in Almodovar's *Todo Sobre Mi Madre*" *Journal of Spanish Cultural Studies* 5.1 February: 93-111.
- 16.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה	100 %
הרצאה	0 %
השתתפות	0 %
הגשת עבודה	0 %
הגשת תרגילים	0 %
הגשת דו"חות	0 %
פרויקט מחקר	0 %
בחנים	0 %
אחר	0 %

מידע נוסף / הערות:

חובות הקורס:

- קריאת הביבליוגרפיה. החומר מופיע באתר הקורס.
  - מבחן על הסרטים, חומר הקורס והביבליוגרפיה.
  - צפיית חובה ב- 4 סרטים באופן עצמאי. ניתן לצפות בסרטים באמצעות לשונית הווידאו במייל.
- צפיית חובה:
- לשיעור מס' 7 - "האסטרטגיה של העכביש" - ברנרדו ברטולוצ'י
  - לשיעור מס' 12 - "הכול אודות אמא" - פדרו אלמודובר
  - לשיעור מס' 12 - "הכול אודות חוה" - ג'וזף מנקיביץ'
  - לשיעור מס' 12 - "חשמלית ושמה תשוקה" - איליה קאזאן